

Maliye Vekâleti 1930 senesi bütçesine munzam ve fevkalâde tahsisat verilmesine dair 1/76 numaralı kanun lâiyhası ve Bütçe Encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Sayı : 6/1413

24 - V - 1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Maliye Vekâleti 1930 malî senesi bütçesine 750 000 lira tahsisatı munzamma ve 1 020 000 lira tahsisatı fevkalâde itası hakkında Vekâleti müşarileyhaca hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 21 - V - 1931 tarihli içtimarında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

1 — 1930 bütçesine mevzu faiz tahsisatı 380 000 lira olup döviz buhranı yüzünden hazinenin dövize müteallik borçlarının Türk lirası olarak kapatılmasına imkân olmıyarak binnetice Türk liralarna hazine lehine ve İngiliz liralarna da hazine aleyhine faiz yürütülmesine mecburiyet hasıl olmuş ve bu itibarla hazine aleyhine olan faiz masrafları miktarının 1 100 000 liraya baliğ olacağı bilhesap anlaşılmıştır. Yapılan tetkikat neticesinde buna mukabil hazine lehine hasıl olan faiz varidatının da aynı miktara tekabül edeceği tebeyün etmesine binaen tahakkuk edecek ihtiyacın temini için mezkûr varidat karşılık tutularak 1930 maliye bütçesinin 190 nci faslının linci (faiz ve aciyo) maddesine 750 000 liranın tahsisatı munzamma olarak ilâvesine zaruret hasıl olmuştur.

2 — Türk Ocakları Merkez Heyetince hazinenin kefaletile yapılmasına 1228, 1360, 1563 numaralı kanunlarla mezuniyet verilen istikrazlar için hazinenin bankalardaki mevduatından işbu istikrazlara tekabül edecek miktarının mevkuf tutulması bankalare şart ittihaz olunması üzerine istikraz muamelesi işbu esas dairesinde ifa kılınmıştır.

Miktarı ceman 1 020 000 liraya baliğ olan işbuboreun hazinece deruhte olunarak 1931, 1932, 1933 seneleri bütçelerine ithalen tesviyesine ahiren 1714 numaralı kanunla mezuniyet verilmiş isede salifül-arz esbaptan dolayı karşılığı esasen bankalarda mevcut bulundurulmakta olan işbu borç için 1933 senesine kadar aleddevam yüksek faiz verilmesi muvafık görülmemiş ve meblâğı mezburun cari sene bütçesinde yeniden ağırlacak bir faslı mahsubtan defaten mahsubu hazinenin menfaatına daha uygun olacağı teemmül olunarak merbut kanun lâiyhası bu esasa göre tanzim ve takdim kılınmıştır.

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
M. No. 12
Esas No. 1/76

25 - V - 1931

Yüksek Reisliğe

Maliye Vekâletinin 1930 senesi bütçesinin bazı fasıllarına tahsisatı munzamma verilmesine dair olan Başvekâlet tezkeresi ile merbutu kanun lâyihası encümenimize havale edilmiş olmakla bu teklif Muhasebei Umumiye Umum Müdürü hazır bulunduğu halde encümenimizce tetkik ve müzakere olundu.

Döviz buhranı yüzünden bankalarla yapılan naktî muameleler neticesinde ecnebi döviz faizleri için 1930 maliye bütçesinin 190 mer faslının 1 inci maddesine mevzu tahsisatın kifayet etmediği ve daha 750 000 liraya ihtiyaç bulunduğu tahakkuk etmiş olduğundan bankalara mevdu Türk parasına mukabil hazine lehine olan faizlerinin müsait olan balığı karşılık gösterilmek üzere mezkûr 190 mer faslın 1 inci maddesine istenilen 750 000 liralık munzam tahsisat verilmesi encümenimizce zarurî görülerek kabul olunmuştur.

Metni aşağıya dereolunan 1714 numaralı kanun mucibince hazine tarafından deruhde edilmiş olup 1931, 1932, 1933 bütçelerine konacak tahsisatla itfası meşrut olan 1 020 000 liralık borç mukabilinde daha evvel hazinenin kefaleti dolayısıyla esasen kefalet nisbetinde bankalara mevdu bulunan geçen seneler mevduatı için alınan cüzi faize mukabil deruhde edilen borca verilmekte olan ağır faizden kurtulmak için bu mevduat karşılık gösterilerek maliye bütçesinde açılacak faslı mahsus 1 020 000 liralık tahsisatı fevkalâde verilmek suretile bu borcun defaten itfası encümenimizce de muvafık görülerek kabul edilmiş olmakla lâyihai kanuniye Heyeti Umumiyenin tasvibine arz olunur.

Bütçe Encümeni Reisi	M. Muharriri	Âza	Âza	Âza	
Gümüştane	Konya	Aksaray	Bursa	Çorum	
<i>H. Fehmi</i>	<i>K. Zaim</i>	<i>A. Süreyya</i>	<i>Dr. Galip</i>	<i>Mustafa</i>	
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	
Elâziz	Erzurum	Isparta	Kayseri	Kırklareli	Konya
<i>H. Tahsin</i>	<i>Aziz</i>	<i>Mükerrem</i>	<i>A. Hilmi</i>	<i>Şevket</i>	<i>K. Hüsnü</i>

Âza
Tokat
Süreyya

Esas itibarile paranın verilmesine taraftarım. Ancak gösterilen karşılık kanaatimce muvafık olmadığından bu cihetten muhalifim.

S. Surri

1714 numaralı kanunun 1 ve 2 inci maddeleri sureti:

Madde 1 — 1228, 1360, 1563 numaralı kanunlar mucibince Türk Ocakları Merkez Heyeti tarafından Maliye Vekâletinin kefaletile aktine mezuniyet verilmiş olan istikrazlarla merkez binasının inşaat, tesisat ve tefrişatını ikmal için merkez heyetince aktedilen istikrazların balığı olan 1 020 000 liralık borcun hazinece deruhde edilmesine mezuniyet verilmiştir.

Madde 2 — Birinci madde mucibince hazine uhdesine intikal eden işbu borç 1931, 1932, 1933 seneleri bütçelerine ithal edilerek tesviye olunur.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1930 senesi Maliye Vekâleti bütçesine tahsisatı munzamma ve fevkalâde verilmesine

dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1930 senesi maliye bütçesinin 190 mer faslının 1 inci (faiz ve aciyo) maddesine 750,000 liranın tahsisatı munzamma olarak ilâvesine mezuniyet verilmiştir.

MADDE 2 — 1930 senesi maliye bütçesinde (1714 numaralı kanun mucibince tesviyesi lâzım gelen borç karşılığı) namile yeniden açılan 235 inci fasla 1,020,000 lira, tahsisatı fevkalâde olarak vazolunmuştur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye Vekili memurdur.

21 - V - 1931

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.	Ha. V. V.	Ma. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.		
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>M. Şeref</i>	<i>Dr. Refik</i>		